K §§ 13 a 20 požitkového zákona. (Nárok na důchod pozůstalých zakládá pouze přímá souvislost smrti invalidovy s poškozením válečným.)

Výměrem zemského úřadu pro péči o válečné poškozence v Bratislavě ze dne 4. srpna 1927, č. j. 96535/III-3-27, nebyl přiznán stěžovatelce důchod vdovský a jejím dětem důchod sirotčí po válečném invalidovi Ondřeji K. od 1. března 1927, poněvadž konaným šetřením bylo zjištěno, že válečný invalida nastoupil vojenskou službu dne 16. července 1915, dne 14. dubna 1916 byl raněn do levé ruky a pro toto zranění byl dne 21. července 1916 jako invalida z vojenské služby propuštěn. Mimo utrpěné zranění shledán byl zdráv. U soc. lékařské komise byl dne 20. října 1920 uznán 45% vál. invalidou pro zranění prstů levé ruky a jeho tělesný stav shledán dobrý. Na žádnou jinou chorobu si nestěžoval. V roku 1923, tedy za plných 7 let po propuštění z vojenské služby, zjištěna u jmenovaného plicní tuberkulosa, na niž jmenovaný zemřel dne 10. února 1927. Smrtelná tato choroba vyvinula se u jmenovaného až v posledních letech před smrtí, několik let po propuštění z vojenské služby, patrně následkem špatných sociálních a hygienických poměrů a krátká vojenská služba, z níž jmenovaný byl propuštěn zdráv, a zranění prstů levé ruky nemělo na vznik a vývoj této choroby vůbec již vlivu. Smrt invalidova nenastala ani následkem zranění, ani následkem nemoci ve válce vzniklé neb zhoršené.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 26. října 1927, č. j. 26174/V-27, zamítlo ministerstvo sociální péče stížnost stěžovatelky do výměru hořejšího a potvrdilo napadený výměr neshledavši příčiny, aby činilo nějaké změny na zamítacím výměru zemského úřadu, který je řádně odůvodněn a spočívá na znaleckém posudku založeném na úředních spisech vojenských a spisech sociálně-lékařské komise.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Nezákonnost naříkaného rozhodnutí spatřuje stížnost především v té skutečnosti, že i kdyby byl správným závěr, že smrt Ondřeje K. nenastala ani následkem zranění ani následkem nemoci ve válce vzniklé nebo zhoršené, měl býti přiznán jak vdově, tak i dětem důchod válečných poškozenců proto, že smrtí invalidovou ocitla se rodina ještě v těžším postavení než za života invalidova, takže prý je přiznání důchodu pozůstalým tím více odůvodněno.

Vychází tedy stížnost z předpokladu, že i když by se pokládalo za prokázáno, že smrt invalidova nastala z jiného důvodu než jest naznačen v předpisu §u 1. lit. a), zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., že tedy nenastala důsledkem poranění nebo nemoci získané nebo zhoršené ve službě vojenské, přísluší přes to vdově a dětem nárok na důchod vdovský a sirotčí z důvodů ve stížnosti vytčených.

Tento názor stížnosti jest však očividně nesprávným, poněvadž, není-li v konkretním případě příčinné souvislosti smrti válečného invalidy s vojenskou službou, nemůže vůbec vzejíti nárok na důchod vdovský a sirotčí po rozumu §ů 13 a 20 zákona č. 142/20 Sb. z. a n. ve znění zákona č. 39/22 Sb. z. a n., takže úvahy stížnosti o tom, že smrtí invalidovou ocitla se rodina jeho ještě v těžším postavení než za života invalidova, pro otázku přiznání důchodu jsou naprosto irrelevantní.

Výtka nezákonnosti míjí se proto cíle.

V druhé řadě napadá stížnost úsudek žalovaného úřadu, že smrt válečného invalidy není vůbec v příčinné souvislosti s vojenskou jeho službou. Stížnost dovozuje, že Ondřej K. následkem své invalidity způsobené zraněním ve válce byl nucen pracovati úsilovněji a namáhavěji než jiný zdravý člověk, takže ztratil tím schopnost odolávati bacilům tuberkulosy, které pak podlehl, z čehož stížnost usuzuje, že prý bezprostřední příčina jeho smrti, tuberkulosa, pocházela z jeho invalidity, souvisela s invaliditou.

Ani tuto námitku nemohl shledati nejvyšší správní soud odůvodněnou.

Spisy správními jest zjištěno, a nepopírá to ani stížnost, že bezprostřední příčinou smrti invalidovy byla tuberkulosa plicní. Není také na sporu, že tato smrtelná choroba vznikla teprve několik let po zraněni invalidy, že tedy neběží o chorobu ve válce získanou nebo zhoršenou. Na sporu je pouze, zda úřad právem popřel příčinnou souvislost mezi zraněním, které invalida dne 14. dubna 1916 ve válce na levé ruce utrpěl a pro které byl dne 21. července 1916 z vojenské služby propuštěn, a smrtí invalidovou.

Jak nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, je základním předpokladem nároku na důchod vdovský a sirotčí po rozumu §ů 13 a 20 zákona o požitcích válečných poškozenců, aby tu byla přímá, t. j. příčinná souvislost mezi onou skutečností, která způsobila fysiologickou příčinu smrti válečného poškozence a jeho poraněním, resp. nemocí ve službě vojenské získanou nebo zhoršenou (srovn. na př. nález ze dne 13. října 1924 č. 17378,24. 14. ledna 1927, č. 421/27 a 24. února 1928, čís. 3317/28, na jejichž podrobnější odůvodnění se dle §u 44 j. ř. odkazuje).

Žalovaný úřad vyloučil příčinnou souvislost smrti invalidovy s výkonem vojenské služby a jeho zraněním dospěv k závěru, že vzhledem k tomu, že tuberkulosa vznikla teprve po uplynutí 7 let po zranění invalidy pokud se týče po jeho propuštění z vojenské služby, neměla poměrně krátká doba vojenské služby, z níž byl invalida kromě utrpěného zranění na levé ruce propuštěn jinak zdráv, vlivu na vznik a vývoj samotné choroby.

Toto zjištění úřadu nemůže nejvyšší správní soud přezkoumati po stránce meritorní, nýbrž jen nezakládá-li se na řízení vadném.

Usudek úřadu spočívá na podrobném znaleckém posudku lékařském podaném na základě úředních spisů vojenských i správních. Ani stížnost nebrojí proti předpokladu skutkovému, že invalida byl ve vojenské službě po zranění levé ruky, které utrpěl dne 14. dubna 1916 pouze krátký čas do dne 21. července 1916, kdy byl propuštěn pouze se zraněním levé ruky a že tuberkulosa plicní, na niž zemřel, vznikla teprve po uplynutí mnoha let po zranění.

Pak ale úsudek úřadu zbudovaný na lékařském posudku, že zranění nemělo vlivu na vznik a vývoj samotné choroby, nemůže býti shledán ani vadným, ani nelogickým.

Stížnost ani netvrdí dále, že by tu byla přímá příčinná souvislost zranění s tuberkulosou jako onou skutečností, která způsobila fysiologickou příčinu smrti invalidovy, nýbrž má na zřeteli patrně nepřímou souvislost, ta však, jak bylo shora vyloženo, nemohla by, i když by se existence její připustila, založiti nárok pozůstalých na důchod válečných poškozenců. K lékařskému vysvědčení ze dne 23. listopadu 1927 přiloženému ke stížnosti nemůže již po stránce formální býti přihlíženo, poněvadž nebylo připojeno ke spisům správním a nemohl proto žalovaný úřad k němu zaujati stanovisko.

Pakli tedy žalovaný úřad vyloučil příčinnou souvislost zranění se smrtí invalidovou, a v důsledku toho nárok na důchod stěžovatelům odepřel nemůže výrok tento býti shledán ani vadným ani v rozporu se zákonem a bylo proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.
(Nález N. S. S. ze dne 28. března 1929, č. 5180/28, a ze dne 16. ledna 1929, č. j. 593/29. — Srovn. nálezy N. S. S. ze dne 13. října 1924, č. 17378/24, uv. v Soc. revui roč. 1925, str. 137, ze dne 14. ledna 1927, č. 421/27, uv. v Soc. revui r. 1927, str. 195, a ze dne 24. února 1928, č. 3317/28, uveř v Soc. revui r. 1928, str. 327.)

Přihláška podaná u nepříslušného úřadu je neúčinnou. (§§ 26 a 27.)